

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATA PE SAPTAMANA SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI

N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
PRIM-REDACTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, secția I.* — Inchiriere. — Supus otoman. — Prelungire. — Reciprocity. — Evacuare. (Ecat. C. Popescu cu Eghia Vartonian).

Curtea de Apel din București, secția I. — Execuție silită. — Contestatie. — Motive. (I. B. Iancovici cu David Litman).

Curtea de Apel din Galați, secția II. — Timbru și înregistrare. — Moșneni. — Acțiuni introduse în baza legii silvice. — Scutire. (Ioana Cniriță cu Obștea de Moșnenii Verdele).

Trib. Ilfov, secția II. com. — Vânzare de lucruri corporale. — Efecte de comerț. — Bursă. — Vânzări afară din bursă. (Mareno Talvy cu I. M. Haimovici).

Trib. Putna, secția II. — Legea silvică. — Acte făcute în baza acestei legi. — Taxe de timbru și portărei. — Scutire. (Elena Căpitan Velovan cu Obștia Găuri).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secțiunea I

Audiența de la 22 Noembrie 1922

Președinția D-lui Gh. V. Buzdugan, președinte

Ecat. C. Popescu cu Eghia Vartonian

INCHIRIERE. — SUPUS OTOMAN. — PRELUNGIRE. — RECIPROCITATE. — DIN CE TREBUE SĂ REZULTE. — INEXISTENȚA UNEI LEGI EXCEPȚIONALE CARE SĂ ACORDE ÎN TURCIA BENEFICIUL PRELUNGIREI PENTRU ROMÂNII DE ACOLO. — EVACUARE. — (ART. 1 AL. II L. PENTRU PRELUNGIREA CONTRACTELOR DE ÎNCHIRIERE DIN APRILIE 1922.)

Prin art. I al. II al legii din 14 Aprilie 1922, legiuitorul dispunând prelungirea în folosul cetățenilor sau supușilor români a contractelor de închiriere, precum și în favoarea străinilor din acele state care admit, printr'o lege votată până la 5 Aprilie 1922 principiul reciprocității în această materie, a derogat dela dreptul comun (art. 11 c. civ.) ca un fel de compensațiune pentru restricțiunea impusă la noi proprietarilor urbani.

În vederea acestui scop, legiuitorul nu s'a mulțumit cu enunțarea principiului reciprocității, ci a admis că nu pot beneficia de avantajul prelungirei, de cât acei supuși streini, în a căror țară există o lege formală acordând același avantaj supușilor români de acolo, nefiind su-

ficient dreptul comun sau inexistența unei legi de restricțiune în țara de origină pentru ca streinul să invoace la noi beneficiul prelungirei.

No. 1240. — Casată, în urma recursului făcut de Ecat. C. Popescu, decizia No. 203/922 a Curții de Apel din București s. IV în proces cu Eghia Vartonian.

S'a citit raportul D-lui Consilier I. N. Stambulescu.

S'au ascultat D-l avocatură Cezar Pascu pentru recurență și G. Aslan pentru intimată.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de recurs;

„Greșită interpretare a art. 1 al. II din legea privitoare la prelungirea contractelor de închiriere din 13 Aprilie 1922. Exces de putere. Legiuitorul din Aprilie 1922 a dispus în mod limitativ că principiul reciprocității trebuie să rezulte expres dintr'o lege votată cel mai târziu la 5 Aprilie, iar nu din dispozițiuni temporare revocabile, cum ar fi ordonanțele administrative, circularile, etc. Faptul că într'o țară streină nu există nici o restricție și că legea de drept comun nu diferențiază pe români de băștinași, nu înseamnă că acolo se acordă românilor aceleași avantajii ca la noi unde contractele s'au prelungit pe un an, s'a suprimat formele ofertelor reale și s'a fixat chiria la baza din 1916, dublată, triplată sau încincită“.

„A asimila starea de drept comun cu cea specială, creiată prin legea din 13 Aprilie 1922, este a viola art. 1 din această lege și a săvârși un exces de putere.“

Având în vedere decizia adusă în recurs, din care rezultă că, Ecaterina C. Popescu și C. Popescu, personal și ca soț pentru autorizare, în calitate de proprietari ai imobilului din Calea Moșilor No. 349, au cerut Trib. Ilfov, s. II, evacuarea acestui imobil de către Eghia Vartonian, intimat, care îl deține în calitate de chirias; că, această acțiune admisă la Tribunal, a fost respinsă de Curtea de Apel, pe motivul că, fiind egalitate de tratament în Turcia, în privința închirierilor pentru cetățenii români ca și pentru cei otomani, precum rezultă din certificatul legățiunei Elvețiene din București — însărcinată cu girarea intereselor supușilor otomani aflați în România, urmează — zice Curtea — că, deși nu există în acea țară o lege specială asupra contractelor de închiriere, care să confere acolo avantaje egale cetățenilor români cu cele edictate prin legea noastră, totuși de oarece acolo este deplină libertate a transacțiunilor în materie de închiriere pentru toți, există prin această reciprocitate cerută de art. 1, al. 2, din legea dela 13 Aprilie 1922, în baza căreia contractul de închiriere în chestiune a fost declarat prelungit;

Având în vedere că, recurentul a susținut înaintea instanței de fond, că nu s'a admis prin acest text de lege ca dovadă de reciprocitate pentru cazuri ca cel din specie, decât aceia rezultând din dispozițiunile unei legi speciale existente și votată cel mult până la 5 Aprilie 1922 în țara față de care se invoacă reciprocitatea și care lege să prevadă pentru Românii aflați acolo, dispozițiuni identice celor edictate pentru naționali: acestei țări, iar azi pretinde, prin motivul de casare, că instanța de fond a violat prin soluțiunea dată cauzei, acest text de lege, și a comis un exces de putere.

Considerând că, prin art. 1 din noua lege, privitoare la prelungirea contractelor de închiriere, aceste contracte se prelungesc în folosul cetățenilor români sau supuși români și numai, în mbd excepțional și în favoarea unor categorii de supuși străini, arătați în text, ori a supușilor statelor, cari au admis printr'un text de lege votat până la 5 Aprilie 1922 principiul reciprocității în această materie.

Considerând că, această dispoziție derogatorie dela dreptul comun, unde după art. 11 c. civ., străinii, la noi în țară, se bucură fără nici o deosebire, de toate drepturile de care se bucură și Românii — a fost admisă de legiuitorul nostru în această materie, pentru că a crezut, că este drept și echitabil a nu menține mai departe o restricțiune atât de însemnată a dreptului de proprietate, rezultând din prelungirea legală a contractelor de închiriere, decât ca o favoare, cu totul specială pentru cetățenii români, iar supușii străini, afară de anumite excepțiuni, să nu se mai bucure și în viitor de acest drept excepțional, de care de altfel au beneficiat atâția ani în trecut, decât cu condițiunea ca și în țara căreia aparțin, să se fi recunoscut pentru Români ca o compensațiune pentru restricțiunea impusă la noi proprietarilor urbani, același drept special de prelungire a contractelor rezultând dintr'o dispozițiune formală de lege.

Că, în vederea acestui scop, legiuitorul nu s'a mulțumit cu simpla afirmare a principiului reciprocității, așa cum o făcea proiectul guvernului, ci a admis și votat amendamentul propus din inițiativă parlamentară, cu asentimentul ministrului de Justiție, autorul legii, amendament care constituie textul de lege actual și care a fost justificat în cursul debaterilor pe considerațiunea că, dispozițiunea legii să nu rămână iluzorie, iar interpretarea propusă de un membru al guvernului, care tindea de a reduce cu mult aplicațiunea acestei dispozițiuni, nu a putut duce la rezultatul de a se da textului în discuțiune o altă redacțiune compatibilă cu interpretarea ce se propunea.

Că, în aceste condițiuni, este cert că atât textul clar și categoric al legii, cum și împrejurările, în care a fost votat, exclude, fără îndoială, dela beneficiul acestei legi excepționale pe străinii, în a căror țară Românii nu s'ar putea bucura din orice motive de prelungirea legală a contractelor de închiriere și vor fi lăsați sub regimul dreptului comun al liberei concurențe;

Că, așa fiind, urmează că în specie și supusul otoman intimat în recurs, nu poate invoca prelungirea legală a contractului său de închiriere, din moment

ce este constant că, în Turcia nu există o lege, care să recunoască pentru Românii cari locuiesc acolo, un drept identic de prelungire legală a închirierii și prin urmare numai prin o greșită interpretare a art. 1, al. 2, din legea în discuțiune, Curtea de Apel a putut să-i recunoască un asemenea drept.

Că, de aceia motivul de recurs este întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

Secțiunea I

Audiența dela 6 Decembrie 1922

Președenția Dlui P. Hagiopol, Prim-Președinte

I. B. Iancovici cu David Littman

EXECUȚIE SILITĂ.—CONTESTAȚIE.—MOTIV PE CARE SE POT INTENEA CERERILE DE ANULAREA UNEI HOTĂRĂRI DEFINITIVE.—ART. 399 ȘI URM. PR. CIVILĂ.

Contestația fiind o cale extraordinară prin care se atacă o hotărâre definitivă, susceptibilă de executare ori pusă în executare, partea condamnată care tinde la anularea ori reformarea ei, nu poate să ridice vreun mijloc de apărare de fond ci numai excepțiuni de neregulară citare ori nelegală comunicare a copiei după sentință.

No. 87.—Admis apelul făcut de I. B. Iancovici în potriiva sentinței Trib. Ilfov S. I comercială cu No. 198/922 în proces cu David Litman.

S'au ascuitat D-nii avocați Redler pentru apelanți și A. Davis pentru intimat,

Curtea,

Asupra apelului d-lui I. B. Iancovici personal și ca procurator al doamnelor: Fany B. Iancovici, Ecaterina B. Iancovici, Matida B. Iancovici și H. B. Iancovici, moștenitorii def. B. Iancovici, făcut prin petiția înreg. la No. 1183 din 1922, în contra sentinței cu No. 198 din 1922 a Trib. Ilfov, s. I, comerț, prin care s'a admis contestațiunea făcută de d. David Littmann în contra urmării ce numiții moștenitori ai def. B. Iancovici au făcut în baza sentinței No. 1333 din 1894 a aceluiași Trib., confirmată prin deciziile Curței de Apel București cu No. 40 și 43 din 1895, prin somația cu No. 984 din 1922 și procesul-verbal de sechestrul definitiv din 17 Februarie 1922, dresat de Portărele acestui tribunal și s'a obligat intimatul în contestație să plătească contestatorului D. Littman suma de 5000 lei, cu titlul de daune, plus 2000 lei cheltueli de judecată.

Având în vedere că, din debaterile orale umate în instanță, actele prezentate, cum și din concluziile scrise, depuse la dosar, se constată, că moștenitorii defunctului B. Iancovici, având de luat prin sentința No. 1333 din 1894 o sumă de bani prevăzută într'ansa, pune în executare această sentință, contra căreia D. Littman face contestație; cu ocazia judecăței, care s'a statuat prin această sentință, se constată că părțile au fost regulat citate, dar că contestatoarele nu s'a

prezentat spre a-și susține mijloacele de apărare; că, mai în urmă, această sentință comunicându-se valabil, nu a făcut apel, spre a cere reformarea citatei sentințe, că ar fi achitat o după cum pretinde și a lăsat ca hotărârea să fie definitivă.

Având în vedere că, D. Littman susține prin această contestație, că, această hotărâre s'a obținut fără cauză, deoarece cambia în baza căreia s'a dat hotărâre, a fost achitată cu ocazia primei hotărâri cu No. 3153 din 1899, se invoacă faptul că cambia de 4600 lei, care figurează și în acea hotărâre, se găsește în mâinile sale, că, dovedind achitarea ei, cere anularea urmării.

Având în vedere susținerile părților, făcute în instanță, de altfel consemnate și prin concluziunile lor scrise, depuse la dosar.

Având în vedere că, contestația este o cale extraordinară, prin care se atacă o hotărâre definitivă, susceptibilă de executare, ori pusă în executare, de partea condamnată, sau de către cei de al treilea, când acestea nu au fost chemați ori neregulați citați, sau când copia după sentință nu a fost legal comunicată; că, dacă acestea sunt condițiunile cari se cer pentru admisibilitatea cererii contestației, este cert că partea condamnată, care tinde la anulare ori reformarea ei, nu poate să ridice vre-un mijloc de apărare de fond, ci numai excepțiuni de neregulată citare, ori nelegală comunicare a copiei după sentință.

Având în vedere că, a decide altfel și s'ar admite ca un motiv de contestație că partea condamnată poate invoca mijloace de apărare ce dansa era în măsură să le propună judecării fondului procesului, prin aceasta s'ar pune din nou în discuție existența dreptului deja recunoscut părții câștigătoare prin hotărârea ce se execută, s'ar ataca însăși autoritatea lucrului judecat rezultând din acea hotărâre.

Având în vedere că, este adevărat că se poate întâmpla ca uneori o parte să fie lovită, prin o condamnățiune nedreaptă, dar cum această considerație este de interes particular, el trebuie să fie primat de celelalte considerațiuni, care sunt de interes general, dictate de o necesitate socială, ca siguranță în bunuri, ca neînțelegerile să capete un sfârșit, ca autoritate și puterea de crezământ ce se dă lucrului judecat să nu fie zdruncinată, toate aceste considerațiuni se opun la acea ca partea ce însăși a fost condamnată, să se opună la executare.

Având în vedere că, din dosar se constată, de altfel necontestat de părți, că, contestatoarele David Littman atunci când reclamantii au cerut rezilierea concordatului și a fi obligat la plata sumei ce se execută, iar Tribunalul a statuat asupra acestei cereri, procedura a fost regulată îndeplinită, că, de asemenea se constată, că în urmă comunicându-se copie după sentință, ea a fost regulată făcută, că, contestatoarele, deși regulat citat, nu s'a prezentat la Tribunal cu ocazia judecării acestei cereri, spre a-și invoca mijloacele de apărare și nici apel n'a făcut, spre a cere reformarea sentinței Tribunalului, dacă, cum pretinde, a fost nedrept obligat la plata sumei prevăzută într'nsa.

Având în vedere că, din moment ce prin această contestație se tinde la anulare urmării, invocând nu

un viciu de procedură, ci mijloace de apărare, care contestatoarele era în măsură să le invoace cu ocazia judecării fondului procesului, din această privință, această contestație este nefundată și urmează a fi respinsă.

Văzând și cererea de spese, cum și art. 140 pr. civ. Pentru aceste motive, redactate de d. Prim-Președinte P. Hagiopol, admite apelul, respinge contestația.

Semnați: P. Hagiopol, N. N. Săulescu, Gr. Phorekyde.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI

Secția II

Audiența de la 14 Noembrie 1922

Președinția D-lui V. Bălășescu, consilier

Ioana Chirilă cu Obștea de moșneni Verdele

TIMBRU ȘI ÎNREGISTRARE. — MOȘNENI. — ACȚIUNI INTRODUSE ÎN BAZA LEGEI SILVICE. — SCUTIRI.

Legiitorul silvic scutind de plata timbrului cererile și acțiunile moșnenilor codevălmași privitoare la administrarea drepturilor lor constatate în baza legii silvice, această scutire se aplică și atunci când este vorba de stabilirea drepturilor lor de proprietate, atât înaintea comisiunilor speciale cât și înaintea tribunalelor ordinare.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Ioana C. Chirilă, în contra sentinței No. 53 din 23 Martie 1922, prin care Tribunalul Putna s. II anulează ca netimbrată acțiunea intentată conform art. 35 din codul silvic, cu petiția înregistrată la No. 7560 din 1921.

Având în vedere că apelanta prin acțiunea sa tinde, ca potrivit art. 35 și urm. cod. silvic, să fie trecută în tabela definitivă de constituire a obștei Verdele, asupra muntelui Verdele, de pe teritoriul comunei Herăstrău, județul Putna, cu un drept, cu care bunica sa defuncta Ruxandra N. Beștiog, a fost trecută în tabelă la No. 142.

Având în vedere că Tribunalul a anulat acțiunea ca netimbrată, pentru motivul că fiind intentată după dreptul comun conform art. 35 c. silvic, trebuia a fi făcută pe timbru, în lipsa unui text de lege, care să se scutească de timbru.

Considerând însă că legiitorul preocupat de starea de incertitudine a drepturilor moșnenilor codovălmași și de greutatea stabilirii acestor drepturi după procedura comună, a luat dispozițiuni prin art. 29 și urm. c. silvic, ca drepturile de proprietate ale cetelor de moșneni sau răzăși, aflați în devălmășie să fie stabilite din oficiu, înaintea a două instanțe instituite anume după o procedură specială, după care se încheia tabele definitive, în care se înscriau drepturile fiecărui devălmăș.

Că, toate formalitățile îndeplinite după această procedură specială, fiind luate într'un interes de ordine publică, nu pot fi supuse timbrului, atâta vreme cât

legea silvică specială care le-a organizat, nu le-a supus unui timbru, conform regulii că timbrarea fiind o excepțiune, nu se aplică decât pentru actele pentru care s'a prevăzut formal timbrarea lor; de aceea pentru formarea tabelelor definitive de înscrierea drepturilor moșnenilor devălmași, după procedura urmată din oficiu, conf. art. 29 și urm. c. silvic, nu s'a prevăzut nici o taxă de timbre, nici înaintea comisiei de ocol, nici înaintea Tribunalului ca instanță de apel.

Având în vedere că prin acțiunea recunoscută prin art. 35 din codul silvic, acelor omiși sau acelor ce au fost trecuți în tabele cu un drept mai mic, dar cari n'au figurat la nici una din instanțele instituite pentru stabilirea drepturilor moșnenilor devălmași a se adresa tribunalelor pe cale ordinară pentru stabilirea drepturilor lor, urmându-se modificarea acelor tabele, și la baza acestei acțiuni este aceeași idee de ordine publică, care implică în sine pe acea de netimbrare și această procedură deși se îndeplinește de partea interesată pe calea comună, fiindcă această dispozițiune a fost luată ca să nu rămână despuiate de drepturile lor acei moșneni cu drepturi în devălmașie, cari fie din neștiință, fie din neglijență, nu au putut să-și valorifice drepturile lor înaintea comisiunilor speciale, a căror însăreinare legală înceta prin formarea tabelelor definitive; Imprejurarea că această acțiune trebuie urmată, de cei interesați pe cale ordinară înaintea Tribunalului, nu este de natură a schimba sensul ideii de care a fost preocupat legiuitorul, când a voit a pune capăt incertitudinii drepturilor moșnenilor devălmași, de a se proceda în modul cel mai lesnicios, înlăturându-se greutățile legii timbrului, aplicându-se pentru cei omiși în tabele o procedură aproape imposibil de îndeplinit, căci o asemenea măsură nu și-ar avea rațiunea, din contra a fost luată pentru a arăta, că deși tabelele comisiunilor speciale sunt definitive, pot fi modificate de cei omiși, pe calea justiției comune, care singură rămâne deschisă justițiabililor, după încetarea funcționării comisiunilor speciale, recunoscându-se Tribunalului competența în primă instanță.

Că, acessta este scopul legiuitorului, rezultă și din art. 54 c. silvic, unde pentru diferite cereri și acțiuni ce urma a se îndeplini de moșneni, după constatarea și stabilirea drepturilor lor conform art. 29 și urm. c. silvic, privitor la administrarea acestor drepturi lăsate la dispoziția părților interesate, s'a admis scutirea de timbru, care cu atât mai mult cuvânt urmează a se aplica atunci când este vorba de stabilirea drepturilor lor de proprietate, atât înaintea comisiunilor speciale, cât și a tribunalelor ordinare conform art. 35 din lege.

Că, de aceea acțiunea urmează a fi considerată ca regulat făcută fără plata de timbru.

Pentru aceste motive, admite în principiu apelul, reformează sentința Tribunalului care a anulat ca netimbrată acțiunea.

Semnați: V. Bălășescu, I. P. Ionescu, N. Juc. Constanținescu.

TRIBUNALUL ILFOV S. II Comercială

Audiența de la 23 Iunie 1921

Președenția D-lui Paul Rătescu, judecător

Mareno Talvy cu I. M. Haimovici

VÂNZARE DE LUCRURI CORPORALE.—EFECTE DE COMERȚ.—TERMEN.—CONDITIE.—ART. 964, 1022 ȘI 1023. C. CIV.
BURSA.—LEGEA ȘI REGULAMENTUL EI.—DACĂ SE APLICĂ ȘI LA VÂNZĂRI EFECTUATE ÎN AFARĂ DE BURSA,—ART. 4 DE LEGE ȘI 100 DIN REGULAMENT.
VÂNZARE.—NEPREDARE.—ART. 68 C. COM

1. Nu numai că nici un text de lege nu oprește vânzarea de bună voe a unor efecte de comerț, cu termen sau condiție, dar încă vânzarea cu termen sau condițiune este reglementată chiar prin dispozițiunile art. 964, 1022 și 1023 din codul civil.

2. Dispozițiunile legii și regulamentului Bursei nu pot fi aplicate la vânzările de efecte de comerț operate între particulari de bună voe, ci numai la negocierile făcute în Bursă între membrii corporației înregistrați în actele și registrele Bursei și la negocierile făcute prin intermediul efectiv al mijlocitorilor oficiali sau ale sindicului.

3. Partea care uzează de dreptul conferit prin art. 68 c. com. este suficient să încunoștiințeze în prealabil pe cealaltă parte contractantă de vinderea sau cumpărarea pe care o va face în comptul ei, fără să fie nevoie să arate ziua și locul unde va face acea operațiune.

No. 604.—Admisă acțiunea făcută de către Mareno Talvy în contra lui I. M. Haimovici.

S'au ascultat D-nii avocați Antim pentru reclamant și Sigler pentru pârât.

Tribunalul,

Asupra acțiunii de față.

Având în vedere susținerile părților, debaterile urmate, concluziile scrise, depuse de părți, actele și lucrările din dosar.

Având în vedere că, reclamantul M. Talvy, comerciant, din București, prin petiția înreg. la No. 6443 din 1918, cheamă în judecată comercială pe I. M. Haimovici, spre a fi obligat să-i plătească suma de lei 11.640, diferența rezultată din vânzarea în contul său a 30 acțiuni „Steaua Română” cu cuponul No. 15, pe care, deși i le vânduse pârâtului pe preț de 1545 lei bucata, totuși acesta nu s'a prezentat să și le ridice la termenul de livrare, 5 Decembrie 1918, st. n.

Având în vedere că, din scrisoarea cu data 5 Noembrie 1918, ne contestată de părți, d. I. M. Haimovici, confirmă că a cumpărat dela M. Talvy, 30 acțiuni „Steaua Română”, cupon No. 15, livrabile la 5 Decembrie 1918, cu prețul de 1545 lei bucata, convenind că la acest termen să facă plata, primind acțiunile.

Având în vedere că, pârâtul cu notificarea din 15 Noembrie 1918, face cunoscut reclamantului, că, de oarece comitetul Bursei din București, interzice vân-

zarea pe termen, mai lung de 24 ore, declară nulă și neexistentă convenția intervenită prin scrisoarea din 5 Noiembrie 1918, lăsându-se toată libertatea spre a dispune cum va crede de sus zisele acțiuni.

Având în vedere că, reclamantul prin notificarea din 21 Noiembrie 1918, opunându-se la cererea părătuului, îl somează ca în ziua de 5 Decembrie 1918, să se prezinte la biroul său spre a ridica acțiunile, conform convenției, iar în caz contrariu va uza de dispozițiunile art. 68 cod. com. vânzând acțiunile prin sindicul Bursei.

Având în vedere că părătuul, în prim rând, opune acțiunii reclamantului excepțiunea că, în speță nu a fost o operațiune regulată de Bursă, și ca atare operațiunea este nulă, iar în al doilea rând, că operațiunea fiind un joc de diferență, de oarece termenul de plată și de predare fiind prea lung, rezultă că părțile au avut intențiunea ca la acest termen să facă numai diferența, ceea ce constituie un joc de noroc, care potrivit art. 1636 cod. civ., nu dă drept la acțiune în justiție.

Considerând că textul convenției prevăzut în scrisoarea prezentată de reclamant, stabilește cu suficiență, nu o operațiune de bursă, cum pretinde părătuul, ci o vânzare de bună voie, a unor efecte de comerț, stabilind-se prețul și condițiunile de predare.

Că, nici un text de lege nu oprește o astfel de vânzare cu termen, ci din contra, vânzarea cu termen sau condițiune a unor lucruri corporale, este reglementată cu dispozițiunile art. 964, 1022 și 1023 cod. civ.

Considerând că, dispozițiunile legii și regulamentului Burselor nu pot fi aplicate în speță, întrucât acestea se referă, cum zice art. 4 din lege și 100 din regulament, la negocierile făcute în bursă între membrii corporațiunii, înregistrați în cotă, în actele și registrele Bursei, și la negocierile făcute prin intermediul efectiv al mijlocitorilor oficiali, sau ale sindicului, fie în Bursă, fie afară din Bursă.

Că, operațiunea făcută între părțile contractante, neintrând în cazurile de mai sus, rămâne a se vedea dacă se poate opune, excepțiunea jocului de noroc.

Având în vedere că, părătuul aduce în sprijenul excepțiunii ce a ridicat, în primul rând prezumțiuni trase din faptul că convențiunea este cu termen, că prețul nu s'a plătit, că acțiunile nu s'au predat și că nu au numere, și că reclamantul nu era de meserie bancher, iar în al doilea rând să referă la proba cu martori.

Considerând că prezumțiunile, spre a face dovadă în justiție, trebuie să fie grave, precise și concordante.

Considerând că, prezumțiunile, invocate de părătuul, nu sunt de natură a face dovadă în justiție, de oarece într'o convenție se pot stipula diferite modalități, în ce privește plata prețului și predarea lucrului, fără ca prin aceasta să se schimbe natura convențiunii.

Că, convenția în chestiune fiind cu termen, era natural, că predarea obiectului să se facă la acel termen, iar în acest caz ce putea fi mai logic decât ca și prețul să fie stabilit a se plăti în același timp cu predarea lucrului.

Având în vedere că, de asemenea nu face dovadă nici prezumțiunea trasă din faptul că acțiunile nu au

numere, de oarece obiectul unei vânzări poate să fie și un anumit lucru determinat și o marfă în genere, cum e în cazul de față, căci declarând că a vândut 10 acțiuni „Steaua Română”, obiectul vânzării este bine stabilit, și nu e nevoie de a se arăta numerele acestor acțiuni, decât, bine înțeles, atunci când s'a stabilit în mod expres prin contract.

Având în vedere că, prezumțiunea trasă din faptul că nu e bancher este neserioasă și cată a fi înlăturată de la început, întrucât cu nimic nu se justifică dreptul exclusiv al bancherului a face asemenea operațiuni.

Având în vedere că, în ce privește proba cu martori, nu se constată că, într'adevăr această vânzare nu e reală, și că este un joc de diferență, care echivalează cu jocul de noroc, prevăzut de art. 1636 cod. civ., de oarece nici un martor nu declară că, în adevăr această convenție a fost făcută de părți în scop de a se specula asupra diferenței, ci ambii martori arată generalități, care nu sunt concludente în cauză.

Că, așa fiind, urmează a fi respinse ambele excepțiuni ale părătuului ca neîntemeiate.

Având în vedere că, prin notificarea din 21 Noiembrie 1918, adresată părătuului, reclamantul a încunostițat pe acesta, în conformitate cu art. 68 cod. com., că în cazul când nu se va prezenta la termen să ridice acțiunile le va vinde în comerț prin sindicul Bursei.

Că, este neîntemeiată susținerea părătuului, că această încunostițare trebuie să arate ziua și locul unde se va vinde acțiunile, de oarece art. 68 cod. com. nu cerc această condițiune, fiind suficientă o prealabilă încunostițare, spre a servi ca o punere în întârziere pentru partea care este în culpă.

Având în vedere că, din adresa sindicului Bursei, către acest Tribunal, ca urmare la Ordonanța Preșidențială, dată în cauză, în conformitate cu art. 70 cod. com. se stabilește că acțiunile „Steaua Română”, la data de 29 Noiembrie 1918, au fost vândute cu prețul de lei 1157 bucata, deci cu o pagubă pentru reclamant de 11.640 lei.

Că, obiecțiunea părătuului, că nu e legală calea pe care a ales-o reclamantul, cerând Tribunalului să ordone vânzarea acțiunilor, întrucât art. 70 cod. com. să referă la mărfuri din piață străină, cată a fi respinsă ca neîntemeiată, de oarece vânzarea s'a făcut prin oficerul public, prevăzut de art. 68 cod. com., iar dacă reclamantul a recurs la alte formalități, care puteau să lipsească, aceasta neprejudiciind pe părătuul, nu are nici un interes a se susține.

Că, așa fiind, acțiunea reclamantului fiind întemeiată, cată a fi admisă.

Apreciind și asupra spezelor de judecată, cerute de reclamant, le fixează la suma de lei 600.

Pentru aceste motive, admite acțiunea.

Semnați: Paul Rătescu, I. Curtovici.

TRIBUNALUL PUTNA

Secțiunea II

Audiența de la 2 Ianuarie 1922

Președinția D-lui A. Arlton, Prim-Președinte

Elena Căpitan Velovan cu Obștia Găuri

LEGEA SILVICĂ.—ACTE FĂCUTE ÎN BAZA ACESTEI LEGI.—TAXE DE TIMBRU ȘI PORTĂREI.—SCUTIRE.

Dispozițiunile art. 54 din codul silvic, care prevede scutirea de timbru și taxele de portărei a actelor făcute de moșnenii în devălmășie în baza acestei legi, fiind generale atât prin termenii lor cât și prin obiectul la care se raportă, se aplică și acțiunilor din art. 35 acelaș cod, și deci atari acțiuni sunt scutite și ele de orice taxe de timbru și portărei.

Tribunalul,

Asupra incidentului ridicat din oficiu, cu privire la netimbrarea prezentei acțiuni, care este bazată pe dispozițiunile art. 35 din codul silvic.

Având în vedere susținerile reclamantei, cum și actele ce formează dosarul cauzei.

Având în vedere, că legiuitorul din 1910, cu ocazia edictării codului silvic, a legiferat, călăuzit de un interes general de ordin economic-social, mai multe dispozițiuni relative la regularea tuturor drepturilor moșnenilor, asupra pădurilor, pășunelor, golurilor de munte, etc., aflate în devălmășie, care sunt conținute în capitolul II din acest cod, reglementând în același timp și modurile de exploatare, conservare și regenerare a acestor păduri, iar prin dispozițiunile aceluiași capitol, constatarea existenței cetelor de moșneni reglementând în o formă legală atât constituirea cât și folosința și stabilirea drepturilor de proprietate asupra patrimoniului lor, instituindu-le chiar și organe tutelare de control, în scopul mai ales de a apăra cetelile de moșneni de diferite speculațiuni, iar pentru atingererea acestui scop a fost nevoit a face importante derogări dela principiile generale ale codului și procedurii civile, atât pentru a se accelera constituirea obștiilor, care să conțină pe toți moșnenii, cum și să poată stabili cât mai curând proporțiunea drepturilor ce se cuvine fiecăruia dintre membrii aceleiași cete.

De unde rezultă că întreaga lege silvică, și implicit și dispozițiunile privitoare la reglementarea drepturilor cetelor de moșneni fiind edictate dintr'un înalt spirit de protecțiune din partea legiuitorului și vizând un interes general și de ordin economic-social, orice acte s'ar face în aplicarea dispozițiunilor acestei legi, urmează a fi scutite de orice fel de taxe, căci altfel ar fi contrarii însuși spiritului legii și scopului urmărit de legiuitor.

În adevăr, prin art. 54 c. silvic, s'a scutit de orice taxă de timbre și plată de portărei, fie ca taxă după reglement, fie ca spese de transport, toate cererile, petițiunile, acțiunile, apelurile, constatările locale, expertise, citațiile, comunicările de sentințe, transcrierile, procesele-verbale, afișele, dovezile, certifica-

tele, copiile și orice acte de procedură judiciară sau extrajudiciară, etc., cu un cuvânt, tot ce s'ar face și de oricine în aplicarea oricăreia din dispozițiunile de la art. 27 până la 53 din legea silvică; dar textul de la art. 54 c. silv. mărginind aceste scutiri numai la dispozițiunile articolelor 37—53, urmează a vedea dacă interpretarea juridică a sus zisului text de lege, poate fi bazată numai pe înțelesul gramatical al lui, în sensul că aceste scutiri de taxe sunt admisibile numai în cazurile art. 37—53, sau dacă interpretarea sa logică și juridică ce cată să reiasă din întreaga economie a acestei legi se referă la toate celelalte dispozițiuni ale ei, între care și la art. 35 c. silv.

Considerând că, examinându-se cuprinsul art. 54 în raport cu întreaga economie a codului silvic, nu se poate ajunge decât la concluzia, că aci este vorba de o regretabilă inadvertență a legiuitorului, atunci când dispozițiunile acestui text se referă numai la materia cuprinsă dela art. 37—53 c. silv. și aceasta mai întâi pentru considerațiuni de text, iar al doilea pentru o sumă de consecințe nelogice și nejuridice, la care s'ar ajunge dacă s'ar admite contrariul. Astfel în art. 54 se arată că vor fi scutite de timbru acțiunile și apelurile, ori nicăeri în art. dela 37 până la 53 c. silv. nu se vorbește despre vre-un fel de acțiune sau apeluri. Atari acțiuni sunt pomenite de textul art. 35, iar apelurile de art. 32 c. silv. așa că a admite că intenția legiuitorului a fost să mărginească dispozițiunile art. 54, privitoare la scutirea de taxe de timbru, numai la materia cuprinsă în articolele 37—53 c. silv. și care se referă la exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau de răzeși, în devălmășie, este a conchide, că, cuvintele de acțiuni și apeluri din art. 54 sunt superflue și absolut fără nici un sens.

Dar, este oare admisibil, ca legiuitorul, care în dorința desăvârșirii unei opere sociale, ca minorii și interzișii să nu fie omiși din tabelele de constituire a obștiilor de moșneni a dat dreptul de a face apel pentru ei atât primarului comunei, cât și notarului, preotului, învățătorului și oricărei alte persoane, același legiuitor să impue acest apel și toate actele de procedură ce vor necesita în cursul judecății la taxe de timbru? Cine s'ar mai găsi să cheltuiască sume destul de importante ce ar necesita timbrarea apelurilor sau procedura lor? Ori, dată prin interpretarea art. 54 c. silv., se admite că, toate actele de procedură sunt scutite de orice fel de taxe de timbru sau portărei, fie făcute înaintea primei instanțe. — comisiunea instituită pentru stabilirea drepturilor de proprietate — cum și în apel la Tribunal, ar fi nelogic și nejuridic, ca pentru urmărirea aceluiași interese, după ce tabloul a rămas definitiv, adică pentru stabilirea drepturilor unui moșnean, care pretinde că ar fi fost omis din tabela de constituire a obștiei, sau înscris cu drepturi mai mici decât ar avea, și n'a fost reprezentat înaintea uneia din cele două instanțe de fond, în modul indicat de codul silvic, să fie impus la plata de timbru pentru acțiune, cum și la plata tuturor actelor de procedură ce ar necesita, când rațiunea legii și a textului art. 35 este aceeași ca și art 32 c. silv.

De unde rezultă că, dispozițiunile art. 54 c. silv., care scutește de plată a taxelor de timbru și portărei,

orice acte s'ar face în aplicarea dispozițiilor acestei legi, fiind generale atât prin termenii lor, cât și prin obiectul la care se rapoartă, se aplică și acțiunile regulate din dispozițiile art. 35 c. silv., și deci atari acțiuni sunt scutite de orice plată de timbru și portărei; iar cuvintele „și vor putea stabili drepturile lor, pe cale de acțiune ordinară, înaintea Tribunalului” înscrise în acest text, nu se referă la natura acțiunii sub raportul legii timbrului, ci pur și simplu la modul și procederea de urmat înaintea acestei instanțe și care prin excepție la codul silvic este aceea a dreptului comun.

Pentru aceste considerațiuni, Tribunalul în majoritate, respinge incidentul ca nefundat.

Semnați : C. Mihăilescu, G. T. Dorin.

Opinie separată

Având în vedere acțiunea intentată de Elena Căpitan Velovan, cu autorizația soțului său, Căpitan L. Velovan, din comuna Găurile, acest județ, prin petiția înregistrată la No. 15971 din 1921, contra obștei muntelui „Condratul” din comuna Găurile;

Având în vedere că, prin această acțiune — bazată pe art. 35 c. silvic — reclamanta solicită Tribunalului ca — contradictor cu numita obște — să se constate și să i se recunoască dreptul său de coproprietate asupra muntelui „Condratul”, ce formează patrimoniul acestei obștii, drept, ce l'a dobândit prin prescripțiunea de lungă durată.

Având în vedere că, acțiunea de față e netimbrată, deși are un caracter patrimonial, iar la dosar neexistând act de paupertate, Tribunalul — din oficiu — a pus în discuțiunea părților chestiunea de a se știe, dacă acțiunea nu trebuia timbrată, conf. art. 21, parag. 1, din legea timbrului?

Considerând că, după această remarcă a Tribunalului, reclamanta a obiectat că nu poate fi supusă nici unei taxe de timbru, deoarece își sprijină acțiunea sa pe temeiul art. 35 c. silv., și conform dispozițiilor art. 54 din acelaș cod, toate petițiunile, acțiunile, opozițiile, descinderile locale, de oricine ar fi făcute și cerute, sunt scutite de taxele de timbru și plată de portărei, iar împrejurarea că, în enumerarea făcută de art. 54, nu se cuprinde și art. 35 nu poate fi interpretată decât ca o inadvertență din partea legiuitorului; și că în fine nici chiar legea timbrului și a înregistrării nu vorbește nimic despre asemenea acțiuni.

Având în vedere acțiunea intentată, și susținerile reclamantei.

Având în vedere că potrivit art. 1 din legea asupra taxelor de timbru și înregistrare, toate actele civile și comerciale, convențiunile, contractele, transacțiunile și orice fel de drepturi prevăzute prin această lege, sunt supuse unui impozit, numit taxă de timbru de înregistrare.

Considerând că, dispozițiile acestei legi — ca și a tuturor celorlalte cu caracter fiscal — sunt și de ordine publică, și ca atare orice chestiune referitoare la dispozițiile ei, se poate ridica — din oficiu — de judecători și se poate propune de părți pentru prima oară chiar în Casație.

Sunt și de strictă interpretare, adică: a) numai ac-

tele prevăzute de lege, sunt supuse impozitului acesta; b) impozitul nu poate fi mai mare decât prevede legea; c) nimeni nu poate fi scutit de plata acestui impozit, decât în baza unui text de lege.

Că, așa fiind, și întrucât printre actele, ce sunt scutite de plata timbrului prin această lege, nu figurează și acțiunile intentate de terții contra obștii înființate prin codul silvic, urmează că ele sunt supuse taxelor de timbru;

Considerând că, — în speță — acțiunea intentată de reclamantă contra obștei muntelui „Condratul” având ca obiect valorificarea unui drept patrimonial, ce nu se poate evalua, căci cere a i se stabili și recunoaște dreptul său de coproprietară în muntele „Condratul”, urmează că nu poate fi făcută pe hârtie simplă, ci trebuie supusă la taxa timbrului, prevăzută de art. 21, al. b, legea timbrului.

Având în vedere că, soluțiunea de mai sus e în perfectă concordanță și cu dispozițiile art. 54 c. silv., text pe care reclamanta își sprijină toată argumentația sa, spre a dovedi că acțiunea de față — ca și cele similare — ar fi scutită de timbru.

În adevăr, art. 54, singurul din codul silvic, care vorbește de impozitul special al timbrului și de plata portăreilor — prevede categoric, că sunt scutite de plată de portărei și taxe de timbru numai petițiunile, acțiunile, apelurile, etc., cu un cuvânt tot ce s'ar face și de oricine în aplicarea oricăreia din dispozițiile dela art. 37—53 inclusiv, adică pentru tot ce e referitor numai la exploatarea pădurilor stăpânite în devălmășie de răzeși sau de moșneni.

Atât și nimic mai mult.

Considerând că, în ce privește faptul, că în enumerarea din citatul art. 54 nu se cuprinde și art. 35 c. silv., departe de a constitui o inadvertență din partea legiuitorului, — cum susține reclamanta — denotă dimpotrivă, voința clară și fermă a acesteia, că n'a înțeles să scutească de timbru acțiunile intentate contra obștii pe temeiul art. 35 c. silv.

Că, de altfel, chiar art. 35 prevede, că cei ce ar pretinde vre-un drept de coproprietate în averea obștei și deci să li se recunoască calitatea de obșteni, o vor putea face însă pe cale de acțiune ordinară, ce se va judeca de Tribunal în prima instanță.

De aci rezultă lămurit, că stabilirea drepturilor acestora se va face după normele dreptului comun în conformitate cu regulile de procedură civilă și implicit cu observarea dispozițiilor din legea timbrului, căci o stipulațiune contrară nu există.

Că, în afară de considerațiunile de mai sus, mai e și următoarea circumstanță de fapt, care militează în favoarea soluțiunei acesteia și anume: dacă într'adevăr acțiunile intentate pe temeiul art. 35 c. silv., nu trebuie supuse la taxa timbrului și dacă într'adevăr numai printr'o scăpare din vedere, legiuitorul n'a prevăzut aceasta în mod expres (?), atunci firese era ca această eroare să fie îndreptată de legiuitor, fie în Mai 1920, cu ocazia modificării unor articole din legea timbrului și înregistrare, fie în August 1920, cu ocazia modificării codului silvic. — Ori nici în codul silvic, nici în legea timbrului, nu s'a introdus vre-o dispozițiune, care să scutească de timbru asemenea ac-

tiuni, ceiace învederează și mai mult temeinicia opiniunii ce susținem.

În orice caz, nu pe cale interpretativă se pot crea impozite, după cum nu pe calea aceasta se pot suprima impozitele, căci rolul magistraților în interpretarea legilor constă în a lămuri înțelesul și ale determina sfera de aplicabilitate, iar nu în a le înlătura sau a le substitui modul lor de a vedea.

Considerând că, — în speță — acțiunea intentată de Elena Căp. Velovan contra obștei muntelui „Condratul” e neîntemeiată.

Având în vedere, că, potrivit art. 49 și 81 din legea timbrului, funcționarii publici sunt ținuți sub pedeapsa amendei, a nu da curs actelor, ce nu vor fi timbrate, sau vor purta un timbru mai scăzut decât cel prevăzut de lege, ori nu vor purta viza de încasarea taxelor de înregistrare.

Considerând că, întrucât prin dispozițiunile acestei legi ce sunt de strictă interpretare, — cum s'a arătat deja — nu se prevede, că acțiunile sunt nule, dacă nu s'au făcut pe timbru legal dela început, urmează că sunt valabile, dacă bine înțeles, partea se obligă a satisface cerințele legii (art. 21, al. b și art. 27) și aceasta evident sub pedeapsa anulării acțiunii; iar pentru îndeplinirea acestei acțiuni, instanțele de judecată pot acorda părților un termen.

Pentru aceste motive, suntem de opinie că, acțiunile intentate contra obștiiilor și bazate pe art. 35 din c. silv., nu sunt scutite de timbru; că acțiunea intentată de Elena Căpitan Velovan, prin petițiunea înreg. la No. 15971 din 1921 în contra obștei muntelui „Condratul” trebuia timbrată, conform art. 21, al. b din legea timbrului.

Suntem de asemeni de opinie a se acorda reclamanței un termen, înăuntrul căruia e obligată a satisface dispoz. art. 21, al. b și 27 din legea timbrului, urmând ca în caz de neîndeplinire a acestei obligațiuni, să i se anuleze acțiunea.

Prim-Președinte, D. Arton.

Adnotare. — Părerea majorității este singura părere juridică consfințită de instanțele judecătorești superioare. Înalta Curte de Casație s. II prin deciziunea No. 206 din 21 Noembrie 1914 spune că dispozițiile art. 54 c. silv., fiind generale atât prin termenii lor cât și prin obiectul la care se raportă, acele dispoziții urmează a se aplica și la facerea recursului de oricine ar fi el făcut.

Aceiași înaltă Curte prin deciziunea No. 117 din 20 Maiu 1914 spune că dispozițiile art. 54 c. silv. sunt generale.

În Noembrie 1922, cu ocazia judecării recursului făcut contra sentinței Tribunalului Putna s. I privitoare

la constituirea obștei M-tele Furul, proprietatea comunei Paltinul din Vrancea, avocatul obștei a cerut anularea recursului ca netimbrat. Înalta Curte respinge incidentul rămânând statornică vechei jurisprudențe.

În Martie 1922 tribunalul Putna a pronunțat câteva sentințe de respingere a acțiunilor moșnenilor ca netimbrate.

Moșnenii din cele 18 obștii Vrâncene au reclamat cazul Ministerului de Domenii și celui de Justiție. Ca consecință a trecerei chestiunii prin consiliul de avocați ai Casei Pădurilor, această instituție tutelară de obștii, sesizează Ministerul de Justiție cu o adresă No. 13381 din 1922 din care extragem: „Astfel în art. 54 se arată că vor fi scutite de timbru acțiunile și apelurile; ori nicăieri în cuprinsul articolelor dela 37 până la 53 c. silv. nu se vorbește despre vreun fel de acțiune sau apeluri, atari acțiuni fiind pomenite de textul art. 31, iar apelurile de art. 32 c. silvic, și deci a admite ca intenția legiuitorului a fost să mărginească dispozițiunile art. 54, privitoare la scutire de taxe de timbru, numai la materia cuprinsă în art. 37—53 c. silv., care se referă la exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni în devălmășie, ar fi să conchidem că, dispoz. art. 54 ar fi fără sens. Dispozițiile fiscale fiind de strictă interpretare, nu se pot crea taxe, fără un text de lege precis, fiindcă nici în Codul, silvic și nici în legea timbrului, care a venit cu multe modificări dela 1910 încoace, nu s'a stabilit asemenea taxe și timbre”.

Această adresă s'a trimis în copie Tribunalului Putna, împreună cu ordinul Ministerului de Justiție din 16 August 1922.

Mergând în apel, Curtea de Apel din Galați a respins în totul modul de a vedea al Tribunalului Putna, admitând în ședințele dela 14 și 24 Noembrie 1922 toate apelurile făcute contra sentințelor Tribunalului Putna pronunțate de complectul ce a împărțit opinia separată a d-lui Prim-Președinte.

„Înțelegerea pravilelor este, nu ca să înțeleagă cineva cuvintele, ci tâlcuirea și puterea lor”. (And. Donici, paragr. 10, cap. I; — paragr. 17, Dig., Lib. 1, Tit. 3.)

Cred că opinia separată va rămâne izolată, ea ne-srijinindu-se nici pe texte, nici pe jurisprudența instanțelor similare și superioare și nici pe doctrină.

Ioan D. Neagu-Negrilești
Advocat, Focșani

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în întârziere a-i trimite costul abonamentului rămas neachitat.